

Život a zdraví

Penze

Majetek

Bydlení

Sny a
přání

Rezervy

Odpovědnost

Investice

Děti

10 Investice

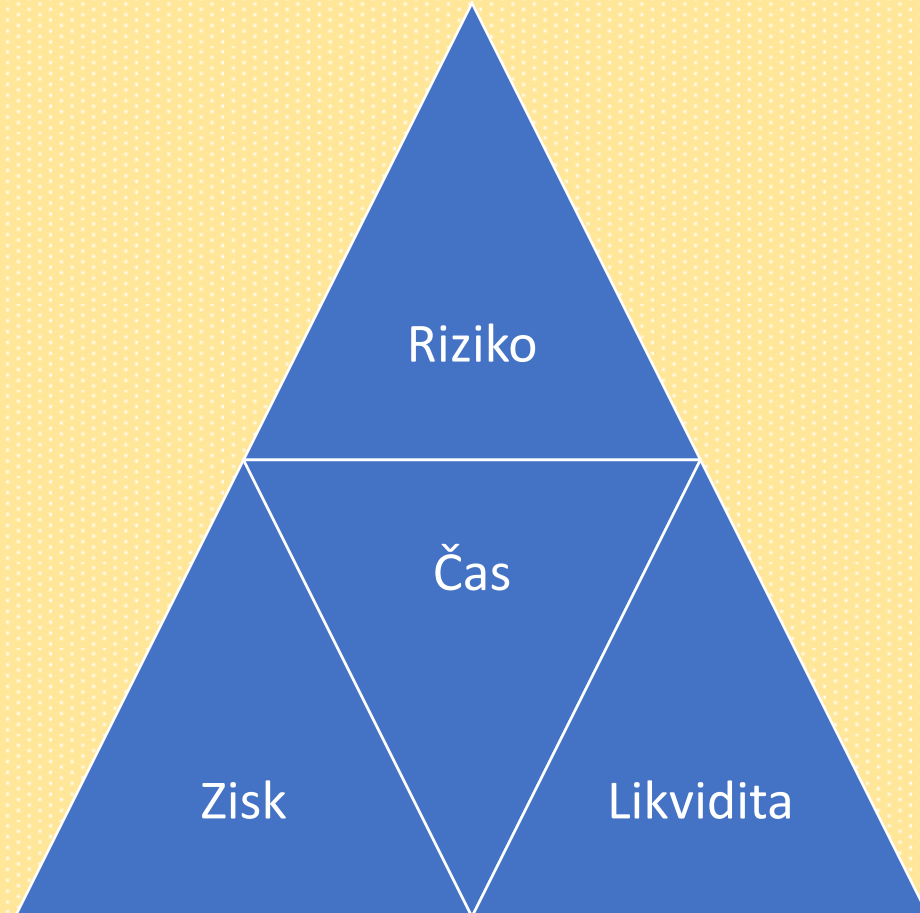
Definice

- Investici je obecně možno chápat jako záměrné obětování jisté dnešní hodnoty za účelem získání vyšší (i když nejisté) hodnoty budoucí.
- V praxi se může jednat například o investici do nemovitosti s úmyslem ji v budoucnu prodat nebo pronajmout, do umění, do vzdělání, které nám má přinést vyšší příjmy, o finanční investice, podnikání atd.
- V zásadě všechna odvětví finančního trhu lze označit jako investici.

Členění investic

- *investice finanční*, lze je chápat jako přeměnu peněz za finanční investiční instrumenty (cenné papíry).
- *investice reálné* představují investice do komodit. Patří sem drahé kovy, nemovitosti, movité věci a ostatní komodity. Významnou obchodovanou komoditou je např. káva, kakao, pomerančová šťáva nebo ropa.

Investiční trojúhelník

Investiční trojúhelník

- Čím vyšší je očekávaný výnos, tím je také větší riziko.
- Čím vyšší je očekávaný výnos, tím nižší je likvidita.
- Čím vyšší je likvidita, tím nižší je výnos a riziko.

Výnos

- **Výnos** je hlavním důvodem, proč investujeme. Očekáváme, že peníze, které investujeme se nám vrátí zhodnocené. U investic není výnos nijak garantován, bavíme se tedy vždy o *předpokládaném* výnosu.
- Jako kritérium hodnocení efektivnosti investice bývá všeobecně považována její výnosnost. Výnosnost udává míru zhodnocení finančních prostředků vložených do určitého investičního instrumentu za určité časové období.
- Na výnos, jeho výši a vývoj má vliv celá řada různých ekonomických souvislostí.

Riziko

- S výnosem úzce souvisí **riziko**. V tomto kontextu můžeme chápat riziko jako nejistotu investora spojenou s tím, že se mu nepodaří dosáhnout očekávané výnosnosti.

Diverzifikace rizika

- Význam diverzifikace spočívá v úsloví „nesázet vše na jednu kartu“.
- Rozmístění investovaných prostředků do více druhů aktiv snižuje riziko potenciální ztráty.
- Je vhodné vybírat taková aktiva, na která působí různé vlivy, které spolu nesouvisí, např. cenné papíry firem působících v různých odvětví, nebo různé druhy cenných papírů. V době, když ceny některých aktiv rostou, ceny jiných klesají. Tak může být ztráta jednoho aktiva kompenzována zisky v jiném.
- Důležité je také rozmístění peněz nejen v místě, ale také v čase.

Likvidita

- **Likvidita** v souvislosti s investováním znamená, jak rychle je možno investici, bezeztrátově přeměnit zpět na hotové peníze.

Čas

- Významný je také **faktor času** – investiční horizont.
- Pro každý druh investice platí obecná doporučení pro to, jak dlouho by měly být peníze v investici drženy.
- Čím vyšší chceme výnos, podstupujeme vyšší riziko. Doba držení investice dokáže toto riziko snižovat.

Profil investora

- Investoři musí vždy souhrnně hodnotit výnosnost, rizikovost a likviditu.
- Přitom platí, že neexistuje taková investice, která by současně dosahovala maxima všech tří kritérií současně.
- Existuje pouze varianta jejich optimálního poměru.
- Volba investice závisí na tom, čemu dává investor prioritu.
- Tady platí více než jinde na finančním trhu, že rozhodování investora, zvláště pokud začíná investovat, je řízeno emocemi a kvalitou dostupných informací.

Co vzít při investování v úvahu

- Důležitý je zejména účel investice,
- jak velké riziko jste ochotni unést,
- časový horizont uložení peněz, resp. jak dlouho nebudete peníze potřebovat,
- zda preferuje výnos nebo nízké riziko nebo chcete mít peníze k dispozici,
- jaká je vaše majetková situace (můžu si tu investici dovolit?),
- znalosti finančního trhu atd.

Pojmy

- Cenný papír
- Emise
- Emitent
- Diverzifikace rizika
- Volatilita

Trh cenných papírů

- Primární trh – prvotní uvedení cenného papíru na trh
- Sekundární trh – obchodování s již emitovanými cennými papíry (second hand)
- Prospekt emitenta – dokument obsahující veškeré údaje nezbytné pro investora, aby mohl zodpovědně posoudit vhodnost koupě cenných papírů. Schvaluje jej ČNB.

Podoba cenných papírů

- Zaknihované cenné papíry – v elektronické podobě
- Listinné cenné papíry – v listinné podobě

Členění cenných papírů

- Cenné papíry z hlediska délky životnosti.
- Cenné papíry podle majetkové podstaty.
- Finanční deriváty.

Členění cenných papírů podle majetkové podstaty

Majetkové cenné papíry (akcie)

Akcie je cenný papír, s nímž je spojeno právo akcionáře podílet se na řízení společnosti (hlasovat na valné hromadě), na zisku společnosti (dividendy) a na likvidačním zůstatku.

Dluhové cenné papíry (dluhopis)

- Jsou spojeny s dluhem.
- Dokládají zapůjčení peněžních prostředků investorem.
- Investor je věřitelem a jejich zakoupením získává právo na předem stanovený úrok a navrácení zapůjčené částky (jistiny) za předem stanovených podmínek.
- Právo majitele požadovat splacení dlužné částky a výnosů z něj k určitému datu – kupóny.

- U dluhopisů nevzniká právo účasti na likvidačním zůstatku (prašivé dluhopisy – junk bonds)!
 - Jmenovitá hodnota: hodnota uvedená v textu dluhopisu.
 - Kurs dluhopisu: cena, za kterou je dluhopis prodáván.
 - Státní dluhopisy, korporátní dluhopisy

Cenné papíry z hlediska délky životnosti.

Cenné papíry peněžního trhu:

- Jsou krátkodobé cenné papíry, jejichž doba životnosti (neboli délka splatnosti) je v okamžiku emise kratší než jeden rok. Vzhledem k jejich krátké životnosti vzniká potřeba je neustále znovu emitovat. To značně zvyšuje význam primárního trhu.
- Na peněžním trhu se obchodují cenné papíry se splatností do 1 roku.

Krátkodobé dluhopisy peněžního trhu

- *Státní pokladniční poukázky* – bývají používány k pokrytí krátkodobého nesouladu v plnění a čerpání státního rozpočtu. Emituje ministerstvo financí. Jejich životnost se pohybuje od cca 3 do 12 měsíců. Pro běžného investora dostupné pouze v rámci podílových fondů.
- *Depozitní certifikáty* – krátkodobé diskontované dluhopisy. Doba splatnosti nepřesahuje zpravidla 12 měsíců. Vydávají je především obchodní banky a jsou dostupné i pro drobné klienty.
- *Směnky* – z pohledu investičního lze směnky charakterizovat jako krátkodobé, individuálně vydávané diskontované (bezkupónové) dluhopisy.

Cenné papíry kapitálového trhu:

- Jejich doba životnosti je delší než jeden rok. Může být i neohraničená.
- Dlouhodobé dluhopisy (obligace), akcie
- Vzhledem k jejich dlouhodobé povaze bývá zpravidla u všech významnějších emisí zaručena veřejná obchodovatelnost, a to především na organizovaných (burzovních) trzích.
- Na burze jsou obchodovány pouze vysoce kvalitní tituly.
- Na kapitálovém trhu se obchodují cenné papíry nad 1 rok.

Otevřené podílové fondy

- Základním princip spočívá v tom, že více investorů svěří své prostředky profesionálnímu správci (investiční společnosti), který je za odměnu spravuje a zhodnocuje.
- Kolektivní investování prostřednictvím podílových fondů spočívá ve shromažďování prostředků od veřejnosti a kvalifikovaných investorů, které jsou následně investovány podle předem určené investiční strategie. V České republice jsou povoleny tzv. otevřené podílové fondy, tzn. investované peníze mohou zpátky odkoupit.

- Vložené prostředky zůstávají majetkem investorů a jsou spravovány investiční společností.
- Investiční společnost zajišťuje obhospodařování a administraci fondu v souladu se statutem fondu za úplatu.
- Investoři tedy nenakupují akcie investiční společnosti, nýbrž podílové listy, čímž se stávají podílníky na majetku podílových fondů.
- Jedna investiční společnost může spravovat i desítky podílových fondů.

Výhody

- Diverzifikace rizika – jedním vkladem můžete investovat např. do 50 různých firem.
- Dosahování vyšších potenciálních výnosů.
- Investování prostřednictvím specializovaných finančních institucí.
- Minimalizace informačních a transakčních nákladů.
- Podíl na vlastnictví takových aktiv, ke kterým byste se jinak nedostali.
- Vysoká dostupnost i pro drobné investory.
- Využití znalostí odborníků.
- Časová nenáročnost.

Diverzifikace rizika

- Investování do podílových fondů má veliký význam z hlediska diverzifikace rizika. Pokud nakupujete přímo cenný papír jedné konkrétní společnosti nebo společností, hodnota vaší investice je závislá na vývoji hodnoty této společnosti. Naproti tomu podílový fond se skládá z několika desítek společností, resp. jejich cenných papírů.
- Dále na rozdíl od obchodování na burze nepotřebujete vysoký kapitál pro investování. Za současných podmínek je u většiny podílových fondů stanoven minimální vklad ve výši 500Kč. V podílových fondech je možné provádět i jednorázové vklady, efektivnější jsou pravidelné měsíční vklady.

Pravidelné investování

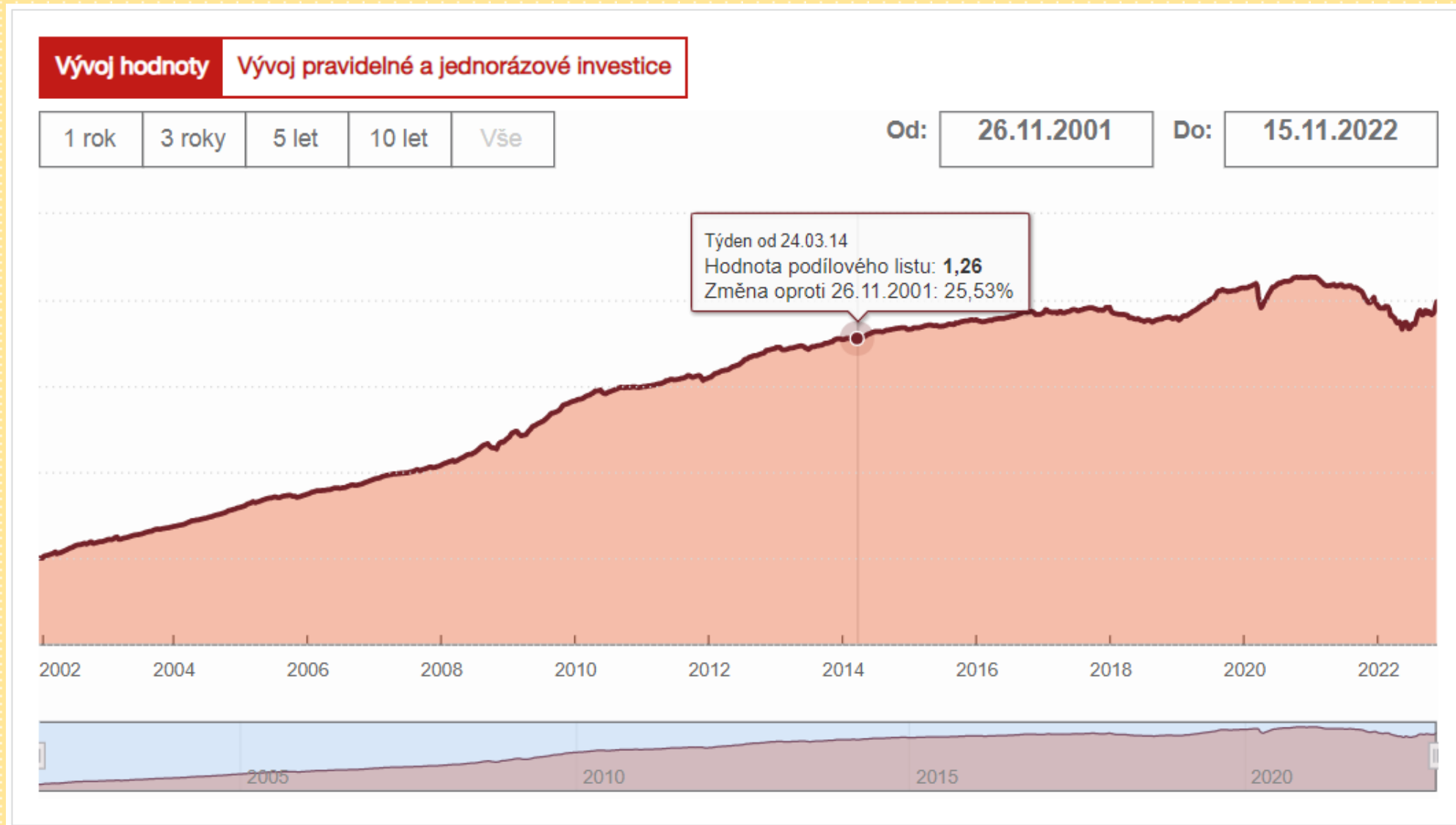
- Umí vydělávat na kolísání hodnoty investice.
- Lépe rozloží riziko v čase.
- Zásadní je hodnota investice v okamžiku nákupu a v okamžiku prodeje.

Základní druhy podílových fondů

- **Fondy akciové** – většinová část portfolia je tvořena akciemi, proto všeobecně bývají označovány jako fondy s vysokým rizikem. Vývoj tržních cen akcií v portfoliu mívá vysokou míru volatility a je závislé na hospodaření příslušných podniků. V dlouhodobém horizontu mají potenciál vysokého výnosu.
- **Fondy dlouhodobých dluhopisů** – významnou roli hraje zejména to, kdo je emitentem obligací, dále také druh dluhopisů.
- **Fondy peněžního trhu** – obecně se řadí mezi nejméně rizikové fondy. Jelikož investují především do krátkodobých dluhopisů, zejména do státních pokladničních poukázek, jsou využitelné pro krátkodobé investice v horizontu cca jednoho roku.

- **Fondy reálných aktiv** – u fondů kolektivního investování se nejčastěji jedná o investice do nemovitostí, popř. do komodit.
- **Fondy smíšené** – vytvářejí kombinace cenných papírů, nejčastěji akcií a obligací. Z hlediska rizikovosti a výnosnosti záleží u těchto fondů na konkrétní skladbě portfolia, resp. na poměru akcií a dluhopisu, popř. dalších cenných papírů. Skladbu tohoto poměru investiční společnost upravuje podle očekávaného vývoje.
- **Fondy fondů** (střešní fondy) – fondy investující do akcií samotných investičních společností nebo do podílových listů jiných fondů.

Konzervativní fond

Dluhopisový fond

Vývoj hodnoty

Vývoj pravidelné a jednorázové investice

1 rok

3 roky

5 let

10 let

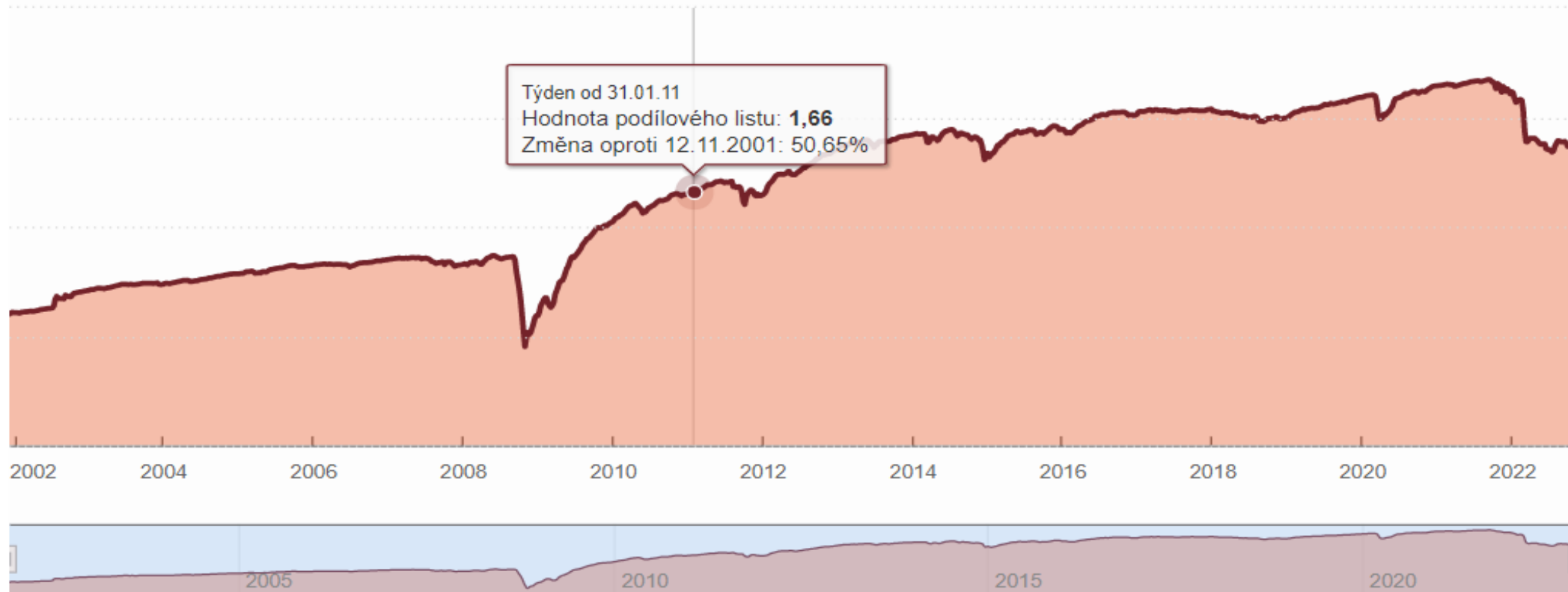
Vše

Od:

12.11.2001

Do:

15.11.2022

Akciový fond

Vývoj hodnoty

Vývoj pravidelné a jednorázové investice

1 rok

3 roky

5 let

10 let

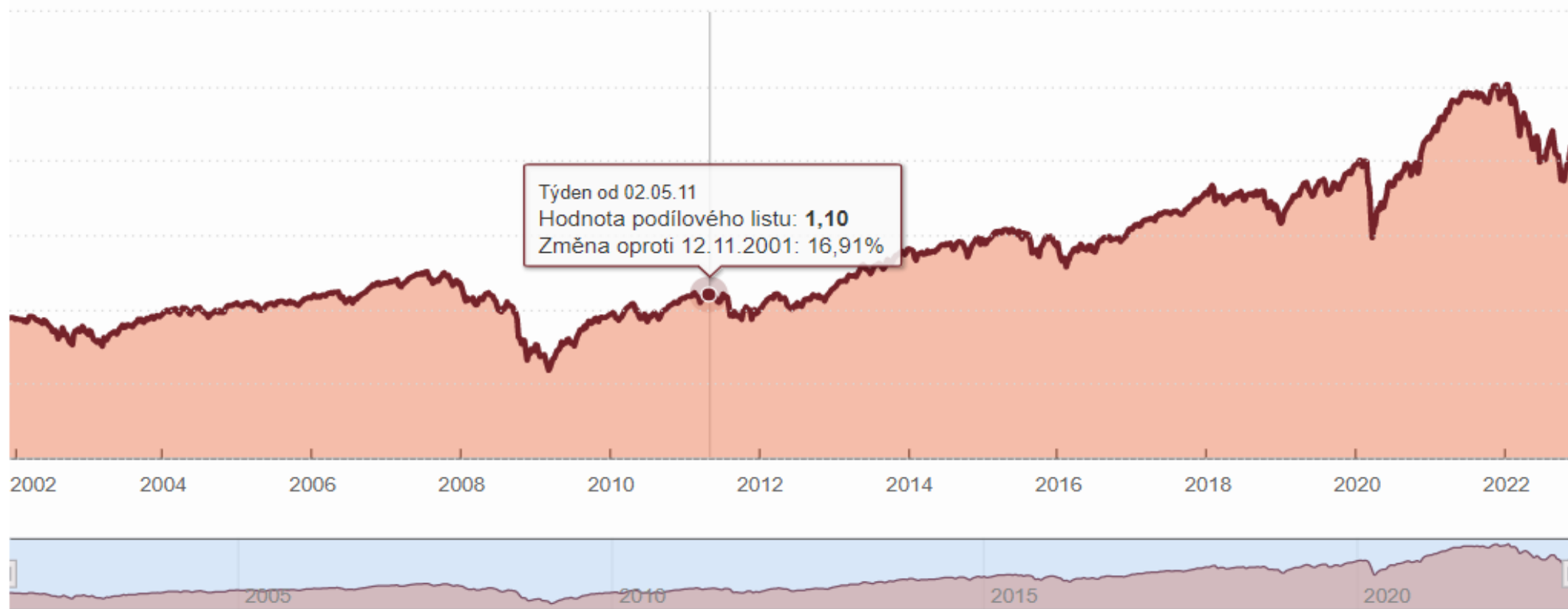
Vše

Od:

12.11.2001

Do:

15.11.2022

Základní chyby v investování

- Chyby plynoucí z: - myšlení (př. odhad pravděpodobnosti)
 - emocí: touha (po zisku), strach (odpor ke ztrátám)

Nezkušený investor

Neschopnost odložit okamžitou spotřebu

Nadměrná sebedůvěra (iluze znalostí)

Zásluhy připisují sobě, neúspěch jiným

Averze k riziku

Majetnický efekt

Děkuji za pozornost.